

Οι πρώτες μαρτυρίες για τα δάση της Κύπρου προέρχονται από τα απολιθώματα κώνων και ξύλων, ηλικίας 5 περίπου εκατομμυρίων χρόνων. Από τα απολιθώματα φαίνεται ότι η οροσειρά του Τροόδους καλυπτόταν από πευκοδάση. Μεταγενέστερη μαρτυρία προέρχεται από το Στράβωνα (64 π.Χ. - 25 μ.Χ.), ο οποίος επαναλαμβάνοντας τον Ερατοσθένη γράφει: «Φησί δ' Ερατοσθένης το παλαιόν υλομανούντων των πεδίων, ώστε κατέρχεσθαι δρυμοίς και μη γεωργείσθαι...»

(*Στράβωνος Γεωγραφικών, 14.684.6.5*).

Σήμερα τα δάση και οι δασικές εκτάσεις περιορίζονται κυρίως στα βουνά του Τροόδους και του Πενταδακτύλου. Μικρότερες δασικές εκτάσεις βρίσκονται είτε στους πρόποδες των δυο οροσειρών, είτε σε πεδινές και ημιορεινές περιοχές. Έχουν έκταση 2 293,711 km² (η έκταση της Κύπρου είναι 9 254,480 km²). Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να τα διακρίνου-με σε τέσσερις κατηγορίες: α) φυσικά πευκοδάση, β) αναδα-σώσεις / δασώσεις κυρίως με τραχεία πεύκη, γ) ψηλούς και χαμηλούς θαμνώνες, φρύγανα και λιβαδικές διαπλάσεις, και δ) γυμνές εκτάσεις - φράχτες, μεταλλεία κ.λπ.

Δάσος Τραχείας Πεύκης (Μαύροι κρεμμοί - Κύκκος)

Χλωριδική σύνθεση

Στο σύνολο της η χλωρίδα της Κύπρου αριθμεί 2 000 περίπου είδη, υποείδη, ποικιλίες, μορφές και υβρίδια (ιθαγενή και επιγε-νή), από τα οποία τα 149 θεωρούνται ενδημικά, δηλ. απαντούν μόνο στην Κύπρο και πουθενά αλλού. Στα δάση απαντά το μεγα-λύτερο μέρος αυτής της χλωρίδας και η χλωριδική σύνθεσή τους ποικίλλει από δάσος σε δάσος. Τούτο οφείλεται κυρίως στις οικολογικές συνθήκες της κάθε περιοχής αλλά και σε ανθρωπο-γενείς παράγοντες. Ποικιλότητα υπάρχει και στη μορφή ανάπτυξης των φυτών. Γενικά, η βλάστηση διακρίνεται σε δέν-τρα, θάμνους (ψηλούς και χαμηλούς), ημίθαμνους και πόες (πολυετείς, διετείς και μονοετείς). Πιο κάτω περιγράφεται ένα πολύ μικρό μέρος της χλωρίδας των δασών μας.

Α. ΔΕΝΤΡΑ

Τα δέντρα αποτελούν τον ανώτερο όροφο των δασών. Τα κυριότερα είδη - κωνοφόρα και πλατύφυλλα - είναι τα πιο κάτω:

Α.1. Κωνοφόρα

- (Ι) **Πεύκη η τραχεία** (*Pinus brutia*), **Πεύκος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 200 m. Είναι το κατ’ εξοχήν δέντρο

Κυπάρισσος η αειθαλής

Πλάτανος η ανατολική

των δασών της Κύπρου και σχηματίζει εκτεταμένα δάση τόσο στην οροσειρά του Τροόδους όσο και στην οροσειρά του Πεντα-δακτύλου, αλλά και σε άλλες περιοχές.

- (Ι) **Πεύκη η μαύρη υποείδος η παλλασσιανή** (*Pinus nigra ssp. pallasiana*), **Μοντόπευκος**

Σχηματίζει πυκνά δάση στην περιοχή του κεντρικού Τροόδους σε υψόμετρο από 1 200 μέχρι 1 950 m.

- (Ε) **Κέδρος η βραχύφυλλη** (*Cedrus brevifolia*), **Κέδρος**

Περιορίζεται στην ευρύτερη περιοχή του Τριπύλου (Δά-σος Πάφου) σε υψό-μετρο από 800 μέχρι 1 360 m. Είναι το μοναδικό ενδημι-κό δέντρο της Κύ-πρου και περιλαμι-βάνεται σε δυο διεθνείς καταλό-γους σπάνιων και απειλουμένων φυ-τών: τον κατάλογο της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN 1996) στον οποίο χαρακτηρίζεται ως τρωτό (Vulnerable) και τον Ευρωπαϊκό Ερυθρό Κατάλογο των Απειλουμένων Φυτών και Ζώων που εκδόθηκε από την Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη (ECE 1991) του ΟΗΕ, στον οποίο χαρακτηρίζεται ως σπάνιο (Rare).

• (Ι) **Κυπάρισσος η αειθαλής** (*Cupressus sempervirens*), **Κυπαρίσσι**
Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 200 m. Αφθονεί στην οροσειρά του Πενταδακτύλου και σχηματίζει μικτά δάση μαζί με την **Πεύκη την τραχεία**.

- (Ι) **Κυπάρισσος η αειθαλής** (*Cupressus sempervirens*), **Κυπαρίσσι**
- (Ι) **Κυπάρισσος η αειθαλής** (*Cupressus sempervirens*), **Κυπαρίσσι του Τροόδους**

Σχηματίζει συνήθως μικτά δάση, κατά τύπους, μαζί με την **Πεύκη τη μαύρη**, υποείδος την παλλασσιανή, σε υψόμετρο από 1 500 μέχρι 1 950 m.

Α2. Πλατύφυλλα

- (Ι) **Πλάτανος η ανατολική** (*Platanus orientalis*), **Πλάτανος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 500 m. Περιορίζεται κατά μήκος ποταμών και ρυακιών πολλές φορές μαζί με την **Κλήθρα την ανατολική**.

- (Ι) **Κλήθρα η ανατολική** (*Alnus orientalis*), **Σκλέδρος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 500 m. Περιορίζεται κατά μήκος ποταμών και ρυακιών πολλές φορές μαζί με την **Πλάτανο την ανατολική**.

- (Ι) **Δρυς η βαφική υποείδος της Αφροδίτης** (*Quercus infectoria ssp. veneris*), **Βαλανιδιά**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 300 m. Δεν σχηματίζει δάση αλλά περιορίζεται σε μικρές ομάδες δέντρων κατά τόπους. Πιγαντιαία δέντρα βρίσκονται σε διάφορες τοποθεσίες. Ένα αξιόλογο δέντρο, ίσως το μεγαλύτερο στην Κύπρο, βρίσκεται στη Λάνια και είναι ιδιοκτησία του Τμήματος Δασών.

Άλλα αξιόλογα δέντρα:

- (Ι) **Ιτιά η λευκή** (*Salix alba*), **Αδκιά**
- (Ι) **Πεύκη η χαλέπειος** (*Pinus halepensis*), **Πεύκος**
- (Ι) **Πεύκη η πίτυς** (*Pinus pinea*), **Πεύκος ήμερος**
- (Ι) **Χαρουνπιά η έλλοβος** (*Ceretonia siliqua*), **Τερατσιά**
- (Ι) **Πιστακιά η ατλαντική** (*Pistacia atlantica*), **Τρέμιθος**
- (Ι) **Λεύκη η μαύρη** (*Populus nigra*), **Καβάτζιν**

Β. ΘΑΜΝΟΙ

Οι θάμνοι είναι ένα σημαντικό μέρος της χλωρίδας της Κύπρου και αποτελούν μέρος του υπορόφου των δασών ή σχηματίζουν εκτεταμένες εκτάσεις ψηλών και χαμηλών θαμνώνων. Υπό ευνοϊκές συνθήκες κάποτε μερικοί θάμνοι παίρνουν διαστάσεις μικρών δέντρων. Διακρίνονται σε ψηλούς (2-6 m) και χαμηλούς (μέχρι 2 m). Τα κυριότερα είδη είναι:

Β. 1. Ψηλοί Θάμνοι

- (Ι) **Άρκευθος η φοινικική** (*Juniperus phoenicea*), **Αόρατος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 400 m. Είναι ένα από τα κυριότερα είδη των ψηλών θαμνώνων της Κύπρου και απαντά στα δάση της οροσειράς του Πενταδακτύλου, της Καρπασίας, του Κάβο Γκρέκο και του Ακάμα.

- (Ε) **Δρυς η κληθρόφυλλη** (*Quercus alnifolia*), **Λατζιά**

Απαντά σε υψόμετρο από 500 μέχρι 1 800 m. Περιορίζεται στην οροσειρά του Τροόδους.

- (Ι) **Σφένδαμνος η αμβλύφυλλη** (*Acer obtusifolium*), **Σφέ-νταμνος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 500 m τόσο στην οροσειρά του Τροόδους όσο και στην οροσειρά του Πενταδακτύλου.

- (Ι) **Κουμαριά η ανδράχνη** (*Arbutus andrachne*), **Αντρουκλιά**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 500 m.,

- (Ι) **Πιστακιά η σχίνος** (*Pistacia lentiscus*), **Σχινιά**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 750 m.

Άρκευθος η φοινικική

Δρυς η κληθρόφυλλη

Μποζέα η κυπρία

Ελιά η ευρωπαϊκή

Άλλοι αξιόλογοι ψηλοί θάμνοι:

- (Ι) **Κράταιγος η αζάρολος** (*Crataegus azarolus*), **Μοσφιλιά**
- (Ι) **Δρυς η κοκκοφόρος υποείδος η καλλιπρινος** (*Quercus coccifera ssp. calliprinos*), **Περνιά**
- (Ι) **Άρκευθος η οξύκεδρος** (*Juniperus oxycedrus*), **Αόρατος**
- (Ι) **Πιστακιά η τερέβινθος** (*Pistacia terebinthus*), **Τρεμιθικιά**
- (Ι) **Στύραξ ο φαρμακευτικός** (*Styrax officinalis*), **Στερατζιά**
- (Ι) **Δάφνη η ευγενής** (*Laurus nobilis*), **Δάφνη**
- (Ι) **Ελιά η ευρωπαϊκή** (*Olea europaea*), **Ελιά**
- (Ι) **Μυρίκη η τετράγυνη** (*Tamarix tetragyna*), **Μερίκα**
- (Ι) **Μύρτος η κοινή** (*Myrtus communis*), **Μερσινιά**
- (Ι) **Ράμνος η αλατέρνιος** (*Rhamnus alaternus*), **Χρυσοξυλιά**

Β.2. Χαμηλοί θάμνοι

- (Ι) **Κίστος ο κρητικός υποείδος ο κρητικός** (*Cistus creticus ssp. creticus*), **Ξισταρκά, λαδανιά**

- (Ι) **Κίστος ο φασκομηλόφυλλος** (*Cistus salviifolius*), **Ξισταρκά**

- (Ι) **Κίστος ο μομπελιανός** (*Cistus monspeliensis*), **Ξισταρκά**

- (Ι) **Κίστος ο μικρανθής** (*Cistus parviflorus*), **Ξισταρκά**

Και τα τέσσερα πιο πάνω είδη ξισταρκάς έχουν μεγάλη οικολογική αξία, ιδιαίτερα σαν πυρακό-λουθα φυτά.

Κίστος ο φασκομηλόφυλλος

Κάπαρις η ακανθώδης

- (Ι) **Καλυκοτόμη η τρι-χωτή** (*Calycotome villosa*), **Ασπροσπαλαθκιά**

Είναι κοινό είδος και απα-ντά σε υψόμετρο μέχρι 1 100 m.

- (Ι) **Γενίστα η φασκελω-τή** (*Genista fasselata*), **Μαυροσπαλαθκιά**

Είναι κοινό είδος και δια-κρίνεται στα υποείδη *fas-selata* (υψόμετρο μέχρι 1 000 m.) και *crudelis* (υψό-μετρο 1 100 μέχρι 1 950 m.)

- (Ι) **Λιθοδόρα η τραχεία** υποείδος **η ποικιλόχρωμη** (*Lithodora hispidula* ssp. *versicolor*), **Γαουρόγγρουμπος**

Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 000 m.

- (Ι) **Νήριον η ροδοδάφνη** (*Nerium oleander*), **Πικροδάφνη**

Απαντά σε ποταμούς, ρυάκια και υγρότοπους σε υψόμετρο μέχρι 1 000 m.

- (Ε) **Πτεροκέφαλος ο πολυανθής** (*Pterocephalus multiflorus*)

Ενδημικό είδος το οποίο διακρίνεται σε δυο υποείδη: υποείδος *multiflorus* που περιορίζεται στην οροσειρά του Τροόδους και υποείδος *obtusifolius* που περιορίζεται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου.

- (Ι) **Θύμος ο κεφαλωτός** (*Thymus capitatus*), **Θρονυμίν**

Είναι κοινό είδος και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 900 m. Έχει μεγάλη οικολογική αξία γιατί εκτός των άλλων φυτρώνει εύκο-λα σε απότομες πλαγιές, και σε άγονα και πετρώδη εδάφη προ-στατεύοντας έτσι το έδαφος από τη διάβρωση.

Άλλοι αξιόλογοι χαμηλοί θάμνοι:

- (Ι) **Βερβερίς η κρητική** (*Berberis cretica*), **Βερβερισσιά**
- (Ε) **Μπόζεα η κυπρία** (*Bosea cypria*), **Ζουλατζιά**
- (Ι) **Κάππαρις η ακανθώδης** (*Capparis spinosa*), **Καππαρκά**
- (Ι) **Λεβάντα η στοιχάς** (*Lavandula stoechas*), **Μυροφόρα**
- (Ι) **Σάλβια η θαμνώδης** (*Salvia fruticosa*), **Σπατζιά**
- (Ι) **Ρίγανη η αμφίβολη** (*Origanum dubium*), **Ρίγανη**
- (Ι) **Σαρκοποτήριοι****ν το ακανθώδες** (*Sarcopoterium spinosum*), **Μαζίν**
- (Ι) **Ρούδι το βυρσοδευικό** (*Rhus coriaria*) **Ρούδι, σουμάκι**

Γ. ΗΜΙΘΑΜΝΟΙ

Έχουν ενδιάμεσα χαρακτηριστικά και φθάνουν σε υψόμετρο μέχρι 50 m.

- (Ε) **Τεύκριον το μικροποδιοειδές** (*Teucrium micropodioides*), **Μητέρα**

Είναι κοινό είδος και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 900 m.

- (Ε) **Ηλιάνθεμον το αμβλύφυλλον** (*Helianthemum obtusifolium*)

Είναι κοινό είδος και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 900 m.

- (Ε) **Διάνθος ο κύπριος** (*Dianthus cyprius*), **Αγριομουσκοκάρφιν**

Περιορίζεται στην οροσειρά του Πενταδακτύλου σε υψόμετρο από 300 μέχρι 800 m.

Ηλίχρυσον το σφαιρικών

Ηλιάνθεμον το αμβλύφυλλον

- (Ι) **Ηλίχρυσον το σφαιρικών** (*Helichrysum conglobatum*), **Δάκρυα της Παναγίας, ψυλλίνα**

Είναι κοινό είδος και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 700 m.

- (Ε) **Αραβίς η πορφυρά** (*Arabis purpurea*), **Κλάματα της Παναγίας**

Απαντά σε σχισμές βράχων και περιορίζεται στην οροσειρά του Τροόδους σε υψόμετρο από 500 μέχρι 1 800 m.

Άλλοι αξιόλογοι ημίθαμνοι:

- (Ε) **Άλυσσον του Τροόδους** (*Alyssum troodi*), **Βρωμόχορτον**
- (Ε) **Αραβίς η κυπρία** (*Arabis cypria*), **Κλάματα της Παναγίας**
- (Ε) **Τεύκριον το κύπριον**, υποείδος **το κύπριον** (*Teucrium cyprium* ssp. *cyprium*), **Μητέρα**
- (Ι) **Ρουβία η στενόφυλλη** (*Rubia tenuifolia*)
- (Ι) **Μικρομερίς η μυρτόφυλλη** (*Micromeria myrtifolia*)

Δ. ΠΟΕΣ

(Μονοετείς, διετείς και πολυετείς)

Τα κυριότερα είδη είναι:

- (Ι) **Κολχικόν του Τροόδους** (*Colchicum troodi*)

Πολυετές με άσπρα άνθη. Είναι κοινό είδος και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 950 m.

- (Ε) **Μένθα η μακρόφυλλη**, υποείδος **η κυπριακή** (*Mentha longifolia* ssp. *cyprica*), **Ποταμοϊτανός**

Κυκλάμινον το κύπριον

Πιγκουικούλα η κρυστάλλινη

Ε. ΦΥΛΛΟΧΕΙΛΕΣ

Πολυετές το οποίο απαντά σε υγρότοπους σε υψόμετρο μέχρι 1 600 m.

- (Ε) **Κυκλάμινον το κύπριον** (*Cyclamen cyprium*), **Φκιά του λαού**

Πολυετές με άσπρα κάποτε ροδόχροα άνθη. Απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 000 m. Έχει κηρυχθεί ως το Εθνικό Φυτό της Κύπρου.

- (Ι) **Πτερίδιον το αέτειον** (*Pteridium aquilinum*), **Φτερίτζιν**

Είναι κοινό πολυετές και απαντά στην οροσειρά του Τροόδους σε υψόμετρο από 600 μέχρι 1 800 m.

- (Ι) **Ουργινέα η παράλια** (*Urginea maritima*), **Αβρόσσιλλα**

Είναι κοινό πολυετές και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 500 m.

- (Ι) **Ασφόδελος ο θερινός** (*Ashpodelus aestivus*), **Σπουρτούλλα**

Είναι κοινό πολυετές και απαντά σε υψόμετρο μέχρι 1 900 m.

Άλλα αξιόλογα είδη:

- (Ε) **Όρχις η ανατολική**, υποείδος **του Τροόδους** (*Orchis anatolica* ssp. *troodi*)

- (Ι) **Όρχις η ιταλική** (*Orchis italica*), **Νούρος του αλουπού**

- (Ι) **Κενταύρεια η αιγιαλόφιλη** (*Centaurea aegialophila*), **Βρουτσίν του παρπέρη**

- (Ι) **Σιλήνη η κοινή** (*Silene vulgaris*), **Στρουθίν**

- (Ε) **Σιλήνη η λεία** (*Silene laevigata*)

- Ε) **Ονόπορδον το κύπριον** (*Onopordum cyprium*), **Γαουρά-γκαθός**

- (Ε) **Άλλιον το γουιλλαινόν** (*Allium willeanum*)

- (Ε) **Ανθεμίς η τρίχρωμη** (*Anthemis tricolor*), **Παπούνα**

- (Ι) **Ρανούνκουλος ο ασιατικός** (*Ranunculus asiaticus*)

- (Ι) **Ρωμουλέα η τεμπσκυανή** (*Romulea tempskyana*), **Βοσκός**

- (Ι) **Μάραθος ο κοινός**, υποείδος **ο πιπεράτος** (*Foeniculum vulgare* ssp. *piperitum*), **Μάραθος**

- (Ι) **Οφρύς η φαιά**, υποείδος **η φαιά** (*Ophrys fusca* ssp. *fusca*), **Μέλισσα**

- (Ι) **Αρίσαρον το κοινόν** (*Arisarum vulgare*), **Χόρτον της κου-φής**

- (Ε) **Σκουτελλάρια η κυπρία** (*Scutellaria cypria*)

- (Ε) **Ρουβία η λάουρα** (*Rubia laurae*)

Τα πιο πάνω είδη αποτελούν ένα ελάχιστο μέρος της χλωρίδας των δασών της Κύπρου. Το σίγουρο όμως είναι ότι τα δάση είναι χώροι με πλούσια βιολογική ποικιλότητα και προσφέρουν προ-στασία σε πάρα πολλά ενδημικά, σπάνια και απειλούμενα είδη της κυπριακής χλωρίδας όπως για παράδειγμα, στην **Πιγκουικούλα την κρυστάλλινη** (*Pinguicula crystallina*), στη **Βρασσική του αγίου Ιλαρίωνα** (*Brassica hilarionis*), στο **Δελφίνιο του κάσεϋ** (*Delphinium caseyi*), στο **Άλυσσον του ακάμα** (*Alyssum akamasicum*), στη **Ρίγανη την καρδόφυλλη** (*Origanum cordifolium*) και στο **Ρανούνκουλο του κύκκου** (*Ranunculus kykkoensis*), τα οποία μαζί με άλλα 15 είδη βρίσκο-νται στον Πίνακα Ι της Συνθήκης για τη Διατήρηση της Ευρωπαϊκής Αγρίας Ζωής και των Φυσικών Οικοτόπων. Τόσο η καταστροφή όσο και η προστασία της χλωρίδας του τόπου μας και ιδιαίτερα των δασών βασίζονται στον ίδιο τον άνθρωπο. Καλούμαστε να επιλέξουμε είτε την καταστροφή και την ερήμω-ση είτε την ομορφιά και την καλύτερη ποιότητα ζωής. Για όσους έχουν στο μυαλό τους την πρώτη επιλογή η δασική νομοθεσία προνοεί αυστηρές ποινές (μέχρι €1700 πρόστιμο ή 1 χρόνο φυλά-κιση ή και τα δυο μαζί).

Συντομογραφίες

Ε = Ενδημικό

Ι = Ιθαγενές

ssp. = υποείδος

Συντομογραφίες

Meikle, R.D., Flora of Cyprus vols 1 & 2. 1977 & 1985.

Χατζηκυριάκου Γ., Η Χλωρίδα της Κύπρου μέσα από Καταλόγους και Πίνακες. 1997.

Φωτογραφίες:

Γ. Χατζηκυριάκου

ΕΠΙΣΗΜΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΠΟΙΗΣΗ

Γ.Τ.Π. 36/2012 – 5.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ
www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠ